DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 6. 15 Marca 1921 r.

TREŚĆ:

str.

1. Pismo Naczelnika Państwa do P. Prezydenta Ministrów Witosa o powołaniu na urząd Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych p. d ra Józefa Raczyńskiego 111
2. Pismo nominacyjne Naczelnika Państwa do p. d-ra Józefa Raczyńskiego 111
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1921 r. w przedmiocie upoważnienia Rady Ministrów do przeprowadzenia w ustawach, wydanych po dniu 31 lipca 1920 r. zmian, dotyczących stopni służbowych i stopni płac funkcjonarjuszów państwowych 111
4. Rozporządzenie Wykonawcze Ministra Robót Publicznych z dnia 17 stycznia 1921 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, b. Dzielnicy Pruskiej oraz Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego — do ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe 112
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 29 stycznia 1921 r. w przedmiocie ustanowienia egzaminu państwowego dla kandydatów na leśniczych w lasach państwowych . 115
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1921 r. w przedmiocie zniesienia Państwowego Urzędu Eksportu Drzewnego i usta-

str.

lenia kompetencji w zakresie eksploatacji państwowych terenów leśnych i eksportu materjału drzewnego zagranicę 116

7. Instrukcja w przedmiocie zbierania materjału w celu ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości najważniejszych drzew leśnych w lasach państwowych 117

8. Okólnik № 271 w przedmiocie stosowania ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. przy wymierzaniu dodatku drożyźnianego 125

9. Okólnik № 272 w przedmiocie nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego (kresowego) dla funkcjonarjuszów państwowych za miesiąc luty 1921 r. 125

10. Okólnik № 273 w przedmiocie przyjmowania do służby cywilnej b. podoficerów zawodowych i b. majstrów wojskowych 126

11. Okólnik № 274 w przedmiocie wyjaśnień Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych 126

12. Okólnik № 275 w przedmiocie zaliczenia do wysługi czasu służby b. urzędników państwa rosyjskiego 127

13. Okólnik № 276 w przedmiocie trybu postępowania organów M. R. i D. P. w związku z akcją parcelacyjną Głównego Urzędu Ziemskiego 128

14. Okólnik № 277 w przedmiocie uzupełnienia okólnika № 246 z dn. 15 grudnia 1920 r., w przedmiocie nominacyj urzędników z etatu Ministerstwa Rolnictwa w starostwach i urzędach wojewódzkich 129

15. Okólnik № 278 w przedmiocie podwyższenia mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyźnianego od dnia 1 marca 1921 r. . . . 129

16. Okólnik № 279 w przedmiocie współdziałania z władzami wojskowemi w organizowaniu pogadanek i odczytów z zakresu hodowli i rolnictwa 130

17. Okólnik № 280 w przedmiocie korespondencji w sprawach dotyczących Śląska Cieszyńskiego 131

Do Pana

WINCENTEGO WITOSA

Prezydenta Ministrów

w miejscu.

Przychylając się do wniosku Pańskiego, powołuję Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych D-ra Józefa Raczyńskiego na urząd Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Naczelnik Państwa:
Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Witos

Warszawa-Belweder, dnia 28 lutego 1921 r.

(„Monitor Polski" № 49 z dnia 2.III. 1921 r.)

Do Pana

D-RA JÓZEFA RACZYŃSKIEGO

Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych

w miejscu.

Mianuję Pana na urząd Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Naczelnik Państwa:
Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Witos

Warszawa-Belweder, dnia 28 lutego 1921 r.

(„Monitor Polski" № 49 z dnia 2.III. 1921 r.)

Ustawa

z dnia 25 lutego 1921 r.

w przedmiocie upoważnienia Rady Ministrów do przeprowadzenia w ustawach, wydanych po dniu 31 lipca 1920 r., zmian, dotyczących stopni służbowych i stopni płac funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 1. Postanowienie pierwszego ustępu art. 20 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. Ust. z 1920 r. № 65 poz. 429) rozciąga się na postanowienia ustaw,

wydanych po dniu 31 lipca 1920 r., które dotyczą zaliczenia urzędów lub posad urzędowych do poszczególnych stopni służbowych i stopni płacy.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Prezydentowi Ministrów.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Witos

(Dziennik Ustaw № 21 z dnia 5.III. 1921 r. poz. 113).

Rozporządzenie Wykonawcze Ministra Robót Publicznych

z dnia 17 stycznia 1921 r.,

wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, b. Dzielnicy Pruskiej, oraz Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego — do ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe.

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. z 1920 r. № 20 poz. 229) oraz z uwzględnieniem postanowień ustaw z dnia 18 lipca 1919 r. o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstw zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny (Dz. Pr. z 1919 r. № 63 poz. 368) i z dnia 15 lipca 1920 r., zmieniającej art. 8 poprzedniej ustawy (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 62 poz. 405), wydaję w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, b. Dzielnicy Pruskiej oraz z Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego następujące przepisy wykonawcze:

§ 1. W myśl art. 1 lit. a ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. Nr. 20 poz. 229) i przy uwzględnieniu postanowień ustawy z dnia 18 lipca 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. Nr. 63 poz. 368) oraz ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 62 poz. 405)—wydawane będzie drzewo budulcowe przedewszystkiem na odbudowę zniszczonych przez działania wojenne, a należących do drobnych rolników oraz drobnych posiadaczy miejskich domów mieszkalnych i zabudowań gospodarczych wraz z potrzebnemi ogrodzeniami, tudzież na odbudowę szkół, kościołów i budowli użyteczności publicznej, o ile odbudowa bez pomocy Państwa nie mogłaby być dokonaną.

§ 2. Na cele, wyszczególnione w § 1 niniejszego rozporządzenia, wydawane będzie drzewo na rachunek Skarbu Państwa po cenach urzędowo ustanowionych z ilości drzewa zajętego dla odbudowy, unormowanej rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 2 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P z 1920 r. Nr. 89 poz. 586) tym poszkodowanym, którzy jeszcze nie otrzymali w myśl art. 6 ustawy z dnia 18 lipca 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. Nr. 63 poz. 368) finansowej pomocy państwowej.

Wartość wydanego na rachunek Skarbu Państwa drzewa budulcowego nie może w żadnym wypadku przekroczyć wysokości bezpośredniej rzeczowej szkody wojennej, ustalonej przez Komisję, utworzoną na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 63 poz. 368) względnie przez Komisję Szacunkową.

O ile nie nastąpiło jeszcze należyte ustalenie całkowitej wysokości szkody wojennej, ilość przyznanego drzewa nie może przekraczać tej ilości, jaką zawierały zniszczone budynki mieszkalne i gospodarcze.

W każdym razie wartość wydanego drzewa po doliczeniu tego wszystkiego, co poszkodowany według brzmienia art. 5 powołanej wyżej ustawy z dnia 18 lipca 1919 r. skądkolwiek już otrzymał, nie może przekroczyć kwoty 20.000 mk., względnie granic pomocy, przewidzianej ustawą z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 62 poz. 405) na odbudowę kościołów.

§ 3. W myśl art. 1 lit. b powołanej wyżej ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. wydawane będzie drzewo budulcowe w miarę posiadanych zapasów oraz stwierdzonej potrzeby także na inne cele, a mianowicie:

1) na odbudowę zniszczonych przez działania wojenne domów i gospodarstw takich drobnych rolników i drobnych posiadaczy realności miejskich, którzy mogą się odbudować z własnych funduszów i nie posiadają prawa do otrzymania zapomogi, przewidzianej ustawą z dnia 18 lipca 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. Nr. 63 poz. 368);
2) na odbudowę drobnych gospodarstw rolnych, spalonych wskutek elementarnej klęski pożarowej;
3) na budowę nowych osad, powstających przy wykonywaniu reformy agrarnej.

§ 4. Na cele, wyszczególnione w § 3 niniejszego rozporządzenia, drzewo budulcowe wydawane będzie za zapłatą a mianowicie: na cele, wymienione w punkcie 1 § 3, po średnich cenach targowych, ustalonych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z drzewa zajętego ponad normę, określoną rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 2 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 89 poz. 586), a na cele, wymienione w punktach 2 i 3 § 3, po cenach urzędowo ustanowionych z ilości zajętego dla odbudowy drzewa unormowanej rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 2 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 89 poz. 586).

§ 5. Na cele opałowe wydawane będzie drzewo w miarę posiadanych zapasów oraz stwierdzonej potrzeby niezamożnej ludności i to za zapłatą przy odbiorze, po cenach urzędowo ustanowionych.

§ 6. Drzewo budulcowe i opałowe wydawane będzie w stanie okrągłym lub przerobionym.

§ 7. Wydane drzewo budulcowe i opałowe może być użyte tylko na cele wyznaczone i pod odpowiedzialnością karną nie może być na inne cele użyte, ani sprzedane lub wogóle odstąpione osobom trzecim.

§ 8. Rozdział drzewa budulcowego przeprowadzać mają państwowe Biura Odbudowy.

Rozdział drzewa opałowego przeprowadzać mają Starostwa.

Przeciw orzeczeniom wymienionych urzędów w przedmiocie rozdziału niema odwołania.

§ 9. Na podstawie orzeczeń, wydanych w myśl § 8 niniejszego rozporządzenia, nastąpi wydanie przyznanej ilości drzewa.

Tak drzewo budulcowe jak opałowe ma być zabrane z miejsca wyznaczonego w terminie zakreślonym; w przeciwnym razie orzeczenie traci swoją moc i tylko w wypadkach zasługujących na uwzględnienie urząd, wydający orzeczenie, może odroczyć termin pobrania drzewa.

§ 10. Drzewo budulcowe i opałowe, potrzebne na wymienione wyżej cele, przeznacza Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych z lasów państwowych. Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych dokonuje również zajęcia drzewa budulcowego i opałowego w lasach prywatnych. Potrzebne dla celów odbudowy drzewo zajmowane będzie w lasach o ile możności leżących najbliżej okolic zniszczonych.

O ile w poszczególnych wypadkach zajdzie potrzeba zajęcia drzewa budulcowego na odbudowę w ilości ponad normę, przewidzianą w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 2 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 89 poz. 586), zajęcia dalszej ilości drzewa dokonuje Ministerstwo Robót Publicznych, zawiadamiając o tem Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministerstwo Skarbu.

§ 11. Ceny drzewa budulcowego ustanawiane będą perjodycznie przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Skarbu.

Ceny drzewa opałowego ustanawiane będą perjodycznie przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

§ 12. Celem umożliwienia przeróbki drzewa w dostatecznej ilości, Ministerstwo Robót Publicznych może objąć w swój zarząd zakłady przeróbki drzewa, których ruchu właściciele zaniechali.

§ 13. Zażalenia przeciw zarządzeniom wydanym w sprawach, objętych niniejszem rozporządzeniem, nie wstrzymują ich wykonania.

§ 14. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia jakoteż wydanych na jego podstawie zarządzeń władz i organów państwowych karane będzie według obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie wykonawcze z dnia 3 lutego 1920 roku (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 14 poz. 76) oraz rozporządzenie z dnia 1 września 1920 roku (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 88 poz. 579).

Minister Robót Publicznych:
Narutowicz

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Skarbu:
Steczkowski

Minister Spraw Wewnętrznych:
L. Skulski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

(Dziennik Ustaw № 21 z dn. 5.III. 1921 r. poz. 115).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 29 stycznia 1921 r.

w przedmiocie ustanowienia egzaminu państwowego dla kandydatów na leśniczych w lasach państwowych.

Na mocy art. 27 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. z 1918 r. № 1 poz. 1) oraz w wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1920 r. w przedmiocie organizacji i zakresu działania Okręgowvch Zarządów Lasów Państwowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 114 poz. 753) zarządzam po porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, co następuje:

§ 1. Od kandydata ubiegającego się o urząd leśniczego w zarządzie lasów państwowych, wymagane jest złożenie specjalnego państwowego egzaminu zawodowego z wynikiem dostatecznym.

§ 2. Przy Zarządach Okręgowych Lasów Państwowych zostają w miarę potrzeby ustanowione w tym celu „Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na urząd leśniczego".

§ 3. Komisję Egzaminacyjną dla kandydatów na urząd leśniczego stanowią: Naczelnik Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych lub jego zastępca, jako przewodniczący, oraz potrzebna ilość członków zamianowana na okres 3-letni przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z pośród urzędników Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, przedstawicieli uczelni leśnych, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Związku Leśników Polskich z wyższem wykształceniem zawodowem.

§ 4. Terminy egzaminów będą wyznaczane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych i podawane do wiadomości publicznej w gazecie urzędowej.

§ 5. Egzamin polegać będzie na ustnych i pisemnych odpowiedziach na pytania z przedmiotów, ktore dotyczą zarówno teoretycznej jak i praktycznej znajomości leśnictwa i wykonywania pomocniczej służby leśnej, ochronnej i technicznej.

§ 6. Do egzaminów przystąpić może każdy, kto przedłoży:

1) dowód ukończenia 21 lat życia,
2) świadectwo ukończenia przynajmniej 4 klas szkoły średniej lub złożenia egzaminu z całkowitego kursu w zakresie 4-ch klas tej szkoły z wynikiem dostatecznym,
3) świadectwo odbycia przynajmniej 3-ch letniej praktyki w państwowej lub prywatnej służbie leśnej,
4) świadectwo zachowania się w służbie i poza służbą, wystawione przez nadleśniczego w myśl art. 176 Instr. Służb. dla nadleśniczych lasów Państwowych (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 25 z r. 1919) lub przez właściwego Inspektora Ochrony Lasów, o ile kandydat pełni służbę w lasach prywatnych,
5) świadectwo zdrowia i fizycznej zdolności do pełnienia służby leśnej, wystawione przez lekarza powiatowego,
6) własnoręczny krótki życiorys (curriculum vitae),
7) dziennik czynności swoich w ciągu ostatniego roku praktyki leśnej, prowadzony w sposób zwięzły, poświadczony przez właściwego nadleśniczego, względnie zarządzającego lasami prywatnemi.

W dzienniku tym oprócz krótkich sprawozdań dokonanych czynności oraz spostrzeżeń i uwag w ciągu ostatniego roku praktyki czynionych, winien się także mieścić pogląd na miejscowe gospodarstwo leśne, lub opis tego, co w nim na szczególną zasługuje uwagę.

§ 7. O dopuszczeniu do egzaminu rozstrzyga Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, które w wyjątkowych wypadkach może kandydatów, przedstawiających dowody z pięcioletniej praktyki zawodowej, upoważnić do składania egzaminu pomimo braku kwalifikacyj, przewidzianych w p. 2 § 6-go.

§ 8. Dwukrotny ujemny wynik egzaminu wyklucza możność dalszego przystępowania do egzaminu.

§ 9. Od składania egzaminu uwolnieni będą kandydaci, którzy wykażą się dowodami z ukończenia całkowitego kursu jednej ze szkół dla leśniczych lub w innej niższej szkole leśnej uznanej za równorzędną, a także ci kandydaci, którzy złożyli egzamin rządowy dla pomocników w służbie leśnej, ochronnej i technicznej, lub inny egzamin, uprawniający do pełnienia służby leśniczego w lasach rządowych b. państw zaborczych.

§ 10. Szczegółowy program i regulamin egzaminu zostaną unormowane w przepisach specjalnych.

§ 11. Rozporządzenie z dnia 16 sierpnia 1920 r. w przedmiocie ustanowienia egzaminu państwowego dla kandydatów na leśniczych w lasach państwowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 81 poz. 547) z dniem ogłoszenia niniejszego traci moc obowiązującą.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
Rataj

(Dziennik Ustaw № 23 z dnia 12.III. 1921 r. poz. 129).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1921 r.

w przedmiocie zniesienia Państwowego Urzędu Eksportu Drzewnego i ustalenia kompetencji w zakresie eksploatacji państwowych terenów leśnych i eksportu materjału drzewnego za granicę.

Na podstawie art. 15, 25 i 27 dekretu o tymczasowej organizacji władz naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. № 1, poz. 1) — zarządza się, co następuje:

§ 1. Utworzony przy Ministerstwie Skarbu na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 1920 r. („Monitor Polski" № 55 z dnia 8 marca 1920 r.) Państwowy Urząd Eksportu Drzewnego znosi się z dniem 1 stycznia 1921 r.

§ 2. Wszystkie akta i sprawy Państwowego Urzędu Eksportu Drzewnego oraz wszelkie urządzenia techniczne i komunikacyjne, będące w roz-

porządzeniu P. U. E. D., przekazuję się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 3. Sprawy, wynikłe z działalności ekspozytury P. U. E. D. w Gdańsku oraz dotyczące znajdujących się tam na składach państwowych materjałów drzewnych, będą likwidowane przez Ministerstwo Skarbu przy współudziale Generalnego Komisarza Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku. Termin zakończenia likwidacji tych spraw określi Minister Skarbu.

§ 4. Zawieranie umów na eksploatację lasów państwowych, o ile przedmiot sprzedaży przenosi podwójny etat roczny, a termin wykonania umowy przekracza trzy lata, oraz sprzedaż materjałów drzewnych za granicę należy do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, które w tym celu wyznacza swego delegata.

§ 5. Eksploatację państwowych lub pozostających pod zarządem państwowym terenów leśnych, prowadzoną przez innych Ministrów resortowych, przekazuje się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 6. Komisje likwidacyjne b. Zarządu Cywilnego ziem wschodnich i b. Komisarjatu Naczelnego ziem Wołynia i frontu podolskiego oraz b. Zarządu terenów przyfrontowych i etapowych przekażą niezwłocznie wszelkie sprawy, dotyczące umów o eksploatacji terenów leśnych, tudzież eksportu drzewnego, zawartych przez powyższe władze, Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych do definitywnego ich rozstrygnięcia — w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
w z. *Weinfeld*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Raczyński

(„Monitor Polski“ № 55 z dnia 9.III. 1921 r.)

INSTRUKCJA

w przedmiocie zbierania materjałów w celu ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości najważniejszych drzew leśnych.

I. Treść i przeznaczenie tablic.

§ 1. Tablice liczb kształtu i miąższości drzew są to zestawienia, wykazujące przeciętną liczbę kształtu i miąższości całego drzewa lub jego części (strzały, gałęzi, grubizny i drobnicy), obliczoną oddzielnie dla różnych rodzajów drzew stosownie do ich wieku, średnicy i wysokości.

§ 2. Tablice takie, służące do obliczenia przeciętnej miąższości całego drzewa, lub jego części, winny zawierać masy dla wszystkich ważniejszych rodzajów drzew leśnych, tworzących drzewostany na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a więc dla: sosny, świerka, jodły, modrzewia, dębu, buka, brzozy i olszy.

§ 3. Materjał do ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości drzew, wymienionych w § 2, zbierać należy przy licznych pomiarach drzew próbnych, taksacjach drzewostanów i wyróbce drewna na zrębach.

II. Wybór, ilość i kształt drzew próbnych.

§ 4. Drzewa próbne, przeznaczone do pomiaru i pozyskania materjałów dla ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości drzew, należy wybierać w drzewostanach wszystkich klas wieku i siedlisk różnego stopnia dobroci, w drzewostanach czystych i mieszanych, w drzewostanie panującym i podrzędnym.

§ 5. Ilość drzew próbnych, wyszczególnionych w § 4, powinna być w przybliżeniu równa dla każdego rodzaju drzewa, dla każdej klasy wieku, grubości i wysokości a to w celu osiągnięcia jednakowego stopnia dokładności przy opracowaniu wyników pomiaru i obliczeń dla każdego rodzaju drzewa i rozmaitych kombinacyj z klasy wieku, średnicy i wysokości.

Pożądanem jest, aby zbadaniu i pomiarowi podlegała za każdym razem pewna ilość drzew, np. na zrębie grupa drzew stojących obok siebie.

§ 6. Przy wyborze drzew próbnych zwracać należy uwagę na zdrowie i prawidłowe ukształtowanie pnia i korony. Wykluczone są zatem osobniki suche, obumierające, chore, nadpsute lub w jakikolwiek sposób uszkodzone. Również wykluczyć należy drzewa rozwidlone, kręte, krzywe, zbyt sękate z nienormalnie rozwiniętemi strzałami i koronami.

§ 7. Szczegóły, tyczące się pochodzenia drzew i innych okoliczności i czynników na masę wpływających, należy w odpowiedni sposób uwidocznić w formularzu, o którym mowa w § 20 niniejszej instrukcji.

III. Opis siedliska i drzewostanu.

§ 8. Przy przeprowadzeniu pomiarów drzew próbnych należy podać treściwą charakterystykę siedliska, rodzaju gospodarstwa, wiek drzewa, długość i ukształtowanie korony i zwarcie.

IV. Oznaczenie i pomiar drzew w stanie stojącym.

§ 9. Drzewa, przeznaczone do pomiaru, należy na pniu ponumerować kredką, rozpoczynając w każdym drzewostanie od 1 i oznaczyć na każdym z nich dokładnie kreską punkt mierzenia średnicy na wysokości piersi. Przy oznaczaniu tego punktu, który winien znajdować się w odległości 1,3 m od ziemi, należy zwracać baczną uwagę na to, ażeby na zboczach miarę przykładać do pnia po wyższej stronie stoku, tudzież, ażeby ta miara nie opierała się na ziemi na jakiekolwiek przypadkowe wzniesienie lub nie wpadała w zagłębienie.

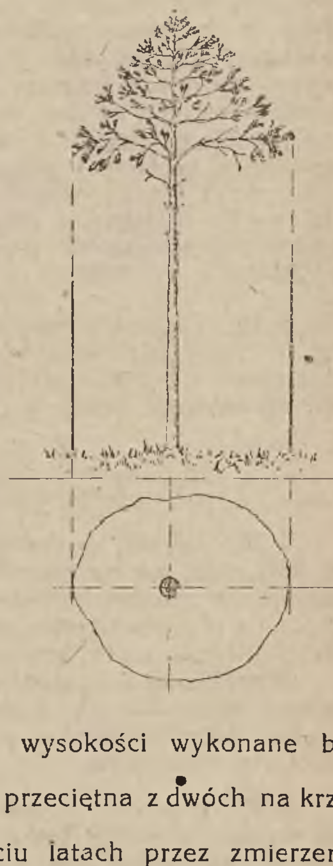
§ 10. W miejscu oznaczonem kreską mierzy się z dokładnością do 1 mm. klupą jedną średnicę w kierunku największej grubości i drugą która powinna być prostopadłą do pierwszej. Średnia arytmetyczna, otrzy

mana z tych dwóch pomiarów, wpisana ma być do przeznaczonego na ten cel formularza.

§ 11. Wobec tego, że korona ma wielki wpływ na liczbę kształtu i inne czynniki do obliczenia masy drzewnej potrzebne, należy wyznaczyć rozległość poziomego rzutu korony każdego wybranego drzewa próbnego, podlegającego zbadaniu i pomiarowi. Mierzenie rozległości poziomego rzutu korony uskutecznia się przy stojącym pniu za pomocą tyczek, ustawionych pionowo tuż pod brzegami korony w tych samych kierunkach, w jakich zmierzona została średnica na wysokości piersi, tudzież w kierunkach pośrednich (patrz rycina 1). Wytyczone promienie mierzy się taśmą mierniczą dokładnie, dodaje do każdego z nich połowę średnicy drzewa w szyi korzeniowej i oblicza promień przeciętny.

V. Pomiary drzew w stanie leżącym.

§ 12. Po zmierzeniu średnicy na wysokości piersi i rozległości poziomego rzutu korony wywala się drzewo z górną częścią korzenia, poczem oddziela się pień dokładnie u szyi korzeniowej.

§ 13. Wiek drzewa oznacza się przez przeliczenie słojów rocznych na powierzchni ścięcia przynajmniej w dwóch kierunkach. W razie różnic należy przyjąć jako wiek drzewa liczbę największej ilości słojów.

§ 14. Wobec tego, że miąższość drzewa obejmuje nadziemną masę drzewną, bez pniaka (karpiny), należy oddzielić od grubszego końca tę jej część, którą przy prawidłowej wyróbce drewna zalicza się do karpiny. Wysokość pniaka równą być powinna $^{1}/_{3}$ średnicy drzewa, mierzonej na wysokości piersi. Miejsce zaś odcięcia pniaka uważane jest odtąd za podstawę drzewa.

§ 15. Po odcięciu pniaka należy zmierzyć taśmą mierniczą długość strzały aż do pierwszej suchej gałęzi, oraz do osady korony, t. j. do pierwszej grubszej żywej gałęzi, przyczem nie należy uwzględniać pijawek (wilków).

§ 16. Po okrzesaniu strzały z gałęzi tuż przy pniu należy zmierzyć wysokość drzewa t. j. całkowitą długość strzały od podstawy aż do szczytu z dokładnością 1 dcm.

§ 17. Po okrzesaniu pnia i oznaczeniu wysokości wykonane być mają jeszcze następujące pomiary:

a) długości strzały aż do miejsca, gdzie przeciętna z dwóch na krzyż mierzonych średnic 7 cm. wynosi,

b) przyrostu wysokości w ubiegłych pięciu latach przez zmierzenie długości pędu wierzchołkowego ostatnich pięciu lat (u drzew iglastych wiek pięcioletniego wierzchołka oznacza się przez przeliczenie okołków),

c) średnic w połowie, ćwierci i trzech czwartych długości całkowitej,
d) średnicy w połowie długości grubizny strzały, zmierzonej w sposób podany w p a) niniejszego paragrafu,
e) średnicy pod osadą korony, zmierzonej w odległości 20 cm. poniżej pierwszej zielonej gałęzi,
f) średnic w środku każdego odcinka dwumetrowego grubizny strzały, t. j. mierzonych w 0, 1, 3, 5, 7, m. i t. d. aż do tego miejsca wierzchołka, gdzie przeciętna z dwóch na krzyż mierzonych średnic 7 cm. wynosi. Końcowy odcinek, jakiby ewentualnie pozostał ponad ostatnim dwumetrowym odcinkiem, o ile byłby krótszy, niż 2 metry, powinien być zmierzony jako osobny odcinek w połowie długości,
g) średnic odcinków drobnicy strzały (poniżej 7 cm.) w sposób podany w p. f),
h) średnic konarów i gałęzi, które z powodu swej grubości (od 7 cm. w górę począwszy) do grubizny się zaliczają, w środku długośc przy jednometrowych odcinkach.

§ 18. Wszystkie średnice mierzy się na krzyż w sposób w § 10 wskazany, zachowując kierunek przy mierzeniu średnic na wysokości piersi. Gdyby w miejscach pomiaru występowało spłaszczenie lub zgrubienie spowodowane sękami, albo jakakolwiek inna nieregularność pnia, mogąca wpłynąć na miarę średnicy, wówczas pomiar średnic przeprowadzić należy 20 cm. powyżej i 20 cm. poniżej właściwego punktu mierzenia i obliczyć z nich średnią wartość. Przy zapisywaniu średnic do formularza należy wyodrębnić w sposób widoczny części drzewa, wymienione w punktach f), g), h), § 17, przez wyszczególnienie w tytule właściwej części drzewa, a to w celu osiągnięcia większej dokładności i uniknięcia wątpliwości, jakie objętości, obliczone na podstawia pomiarów odcinków, sumować należy (§ 22).

§ 19. Drobnicę korony, t. j. wszystkie gałęzie poniżej 7 cm. średnicy (u drzew liściastych bez liści, a u iglastych razem z igliwem), waży się. Oznaczenie ciężaru właściwego i czynnika redukcyjnego do zamiany ciężaru na objętość będzie przedmiotem osobnych badań.

VI. Zestawienie wyników pomiarów.

§ 20. Wyniki przeprowadzonych pomiarów i obliczeń oraz wszystkie daty, zebrane na miejscu w lesie, wpisywane być winny do przeznaczonego na ten cel formularza, sporządzonego w ten sposób, ażeby dane, dotyczące pomiaru drzew, pochodzących z jednego i tego samego drzewostanu, mieściły się w formularzach osobnych dla każdego rodzaju drzewa.

Wypełnione i uporządkowane według numerów bieżących drzew formularze zbiera się dla każdego drzewostanu i każdego gatunku osobno w jeden arkusz zbiorowy, na którego okładce zamieścić należy opis siedliska i drzewostanu.

§ 21. Pomiary i zebrane w lesie dane powinny być opracowane pod względem rachunkowym bezzwłocznie po przeprowadzeniu dochodzeń w lesie, aby można było z łatwością sprawdzić rażące nadzwyczajnie wyniki lub poprawić błędne cyfry, gdy materjał, na którym badania przeprowadzono, znajduje się jeszcze na miejscu w lesie.

Obliczenia, które nie dają nam żadnej pewności dobrych rezultatów lub nie mogą być użyte do dalszego przerobienia na odpowiedni materjał do ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości drzew, albo też takie, które nie dadzą się więcej skontrolować i sprostować, winny być bezwzględnie usunięte z pomiędzy zebranych dat i nie uwzględnione wcale.

VII. Obliczenie liczb kształtu i miąższości drzew.

§ 22. Po zapisaniu wyników, uzyskanych z pomiarów, do formularza należy obliczyć dla każdego miejsca pomiaru średnic powierzchnię przekroju z dokładnością 0,0001 m^2 a następnie tę ostatnią pomnożyć przez długość odcinka, by uzyskać dla każdego odcinka oddzielnie objętość, którą oblicza się z dokładnością 0,001 m^3. Przez podsumowanie rezultatów wyliczonych objętości odcinków oblicza się osobno miąższość grubizny strzały, drobnicy strzały, grubizny gałęzi, grubizny i drobnicy strzały razem, oraz grubizny strzały i korony razem. Miąższości drobnicy gałęzi, drobnicy całego drzewa, oraz grubizny i drobnicy całego drzewa będą obliczone później.

§ 23. W celu obliczenia liczb kształtu (z dokładnością 0,001) należy przedewszystkiem wyszukać w tabeli bryłowatości walców objętość walca idealnego o takiej samej całkowitej długości i powierzchni przekroju na wysokości piersi, co drzewo próbne.

Dla otrzymania liczby kształtu grubizny, strzały i całego drzewa należy podzielić liczbę miąższości grubizny, strzały i całego drzewa przez liczbę objętości walca idealnego.

§ 24. Całkowicie wypełnione formularze, umieszczone w arkuszach zbiorowych po podpisaniu ich przez wykonawców, odesłane być winny bezpośrednio do Departamentu Leśnictwa M. R. i D. P., do którego należeć będzie zestawienie, ostateczne opracowanie i ułożenie tablic liczb kształtu i miąższości najważniejszych drzew leśnych.

Warszawa, dnia 12 lutego 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Dyrektor Departamentu:
J. Miklaszewski

Arkusz zbiorowy.

POMIAR DRZEW PRÓBNYCH

dla ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości.

Województwo *warszawskie* Powiat *skierniewicki*

Zarząd Okręg. L. P. *Szk. Glów. Gosp. W.* Nadleśnictwo *Skierniewice*

Leśnictwo *Zwierzyniec* Oddział i poddział *17*

№ № drzew od *1* do *8* Rodzaj drzewa *sosna posp.*

OPIS SIEDLISKA.

Wzniesienie n. p. m. *123 m.* Teren *równy, nizinny*

Wystawność — Nachylenie —

Gleba *czarna ziemia sochaczewska, wilgotna*

Klimat *umiarkowany*

OPIS DRZEWOSTANU.

Sposób gospodarstwa *wysokopienne* kolej lat *80*

Sposób powstania i pielęgnowania *odnowienie ręczne*

Skład *sosna czysta*

Wiek *52* Zwarcie *luźne* Jakość *strzały proste, sękate*

Podszyt *leszczyna*

Data pomiaru *8—10 lutego 1921 r.*

Imię i nazwisko wykonawcy *N. N.*

Podpis własnoręczny

N. N.

№ drzewa *1*

POMIAR DRZEW PRÓBNYCH

do ułożenia tablic liczb kształtu i miąższości.

1.	Nadleśnictwo	*Skierniewice*
2.	Leśnictwo	*Zwierzyniec*
3.	Oddział i poddział	*17*
4.	Rodzaj drzewa	*sosna*
5.	Bonitacja siedliska	*II*
6.	Zwarcie	*luźne*
7.	Rozległość korony	*1,75 m*
8.	Wiek	*52 lata*
9.	Średnica na wysokości piersi	*299 mm*
10.	Powierzchnia przekroju na wysokości piersi	*0,0702 m²*
11.	Średnica w połowie długości całkowitej	*188 mm*
12.	Średnica w $^1/_4$ długości całkowitej	*245 mm*
13.	Średnica w $^3/_4$ długości całkowitej	*126 m*
14.	Średnica w połowie długości grubizny	*201 mm*
15.	Średnica pod osadą korony	*148 mm*
16.	Długość całkowita	*17,80 m*
17.	Długość do pierwszej suchej gałęzi	*9,25 m*
18.	Długość do pierwszej żywej grubszej gałęzi	*12,25 m*
19.	Długość grubizny	*15,50 m*
20.	Przyrost 5-letni wysokości	*0,85 m*
21.	Miąższość grubizny strzały	*0,548 m³*
22.	Miąższość grubizny gałęzi	*0,000 m³*
23.	Miąższość grubizny strzały i gałęzi	*0,548 m³*
24.	Miąższość drobnicy strzały	*0,004 m³*
25.	Miąższość grubizny i drobnicy strzały	*0,552 m³*
26.	Waga drobnicy gałęzi	*92,7 kg.*
27.	Miąższość drobnicy gałęzi	
28.	Miąższość drobnicy strzały i gałęzi	
29.	Miąższość grubizny i drobnicy całego drzewa	
30.	Objętość walca idealnego	*1,250 m³*
31.	Liczba kształtu grubizny	*0,438*
32.	Liczba kształtu strzały	*0,441*
33.	Liczba kształtu całego drzewa	

Imię i nazwisko wykonawcy *N. N.*

Data pomiaru *8 lutego 1921 r.*

Podpis własnoręczny:

N. N.

Obliczenie średnicy w połowie długości odcinków, powierzchni, przekroju i objętości oddzielnych odcinków, oraz części drzewa.

Pomiar w długości	Średnica			Długość odcinka	Powierzchnia przekroju	Objętość odcinka	Pomiar w długości	Średnica			Długość odcinka.	Powierzchnia przekroju	Objętość odcinka
	I	II	$\frac{I+II}{2}$					I	II	$\frac{I+II}{2}$			
	mm.			m.	m^2	m^3		mm.			m.	m^2	m^3
0	*395*	*341*	*368*										
grubizna strzały:													
1	*310*	*296*	*303*	*2*	*0,0721*	*0,1442*							
3	*273*	*261*	*267*	*2*	*0,0560*	*0,1120*							
5	*242*	*232*	*237*	*2*	*0,0441*	*0,0882*							
7	*215*	*208*	*211*	*2*	*0,0350*	*0,0700*							
9	*188*	*184*	*186*	*2*	*0,0272*	*0,0544*							
11	*166*	*163*	*164*	*2*	*0,0211*	*0,0422*							
13	*135*	*133*	*134*	*2*	*0,0141*	*0,0282*							
14,75	*88*	*87*	*87*	*1,5*	*0,0059*	*0,0089*							
						0,5481							
drobnica strzały:													
16,50	*48*	*48*	*48*	*2*	*0,0018*	*0,0036*							
17,65	*7*	*7*	*7*	*0,3*	*0,0000*	*0,0000*							
						0,0036							
grubizny gałęzi niema.													

OKÓLNIK № 271

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

stosowania ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 65, poz. 429) przy wymierzaniu dodatku drożyźnianego.

Prezydjum Rady Ministrów w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu udzieliło w powyższym przedmiocie wyjaśnienia, że dzieci, uczęszczające do szkół publicznych, w czasie pełnienia służby wojskowej (w charakterze poborowego lub ochotnika) — jako same się utrzymujące, nie mogą być uwzględnione przy wymierzaniu dodatku drożyźnianego dla ojca, względnie ojczyma.

O powyższem zawiadamiam Panów w powołaniu się na okólnik z dnia 31 sierpnia 1920 r. Nr. 196 z poleceniem powiadomienia podwładnego personelu i ścisłego stosowania się przy oznaczaniu grup rodzinnych.

Warszawa, dnia 7 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 272

do pp. Wojewodów: Białostockiego, Wołyńskiego, Poleskiego i Nowogródzkiego, Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego (kresowego) dla funkcjonarjuszów państwowych za miesiąc luty 1921 r.

Pismem z dnia 5 lutego 1921 r. Nr. 1615/21 zakomunikowało Ministerstwo Skarbu, że przyznany rozporządzeniem tegoż Ministerstwa z dnia 14 stycznia 1921 r. Nr. 816/21 Dep. Budż. na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 1921 r. funkcjonarjuszom państwowym oraz pracownikom kontraktowym, pełniącym obowiązki służbowe na obszarze ziem, objętych umową o preliminaryjnym pokoju i rozejmie z Rosją tudzież w powiatach: białostockim, bielskim i sokólskim nadzwyczajny dodatek drożyźniany (kresowy) przedłuża się na zasadach, ustalonych w powyżej powołanym okólniku na miesiąc luty 1921 r.

Dodatek nadzwyczajny za ten miesiąc, jak również za miesiąc styczeń 1921 r. ma być zaksięgowany w odpowiedniej pozycji: „dodatki drożyźniane" prowizorycznego preliminarza budżetowego na okres od 1. I. do 31. III. 1921 r.

W powołaniu się na okólnik z dnia 16 lutego 1921 r. Nr. 266 polecam o powyższem niezwłocznie zawiadomić podwładny personel i wydać odpowiednie zarządzenie wypłaty przyznanego dodatku.

Warszawa, dnia 7 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 273

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej, Wojewodów i Kierowników podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

przyjmowania do służby cywilnej b. podoficerów zawodowych i b majstrów wojskowych.

Na posiedzeniu z dnia 17 stycznia 1921 r. Rada Ministrów powzięła uchwałę, wzywającą Ministerstwa, aby przy obsadzaniu posad w pewnych kategorjach czynności, przy równych kwalifikacjach kandydatów, dawały zasadniczo pierwszeństwo byłym podoficerom zawodowym oraz byłym majstrom wojskowym.

Komunikując Panom powyższe, polecam ścisłe stosowanie się przy przyjmowaniu pracowników do służby państwowej w zakresie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Warszawa, dnia 7 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 274

do wszystkich pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej, Wojewodów i Kierowników podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

wyjaśnień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 74 poz. 507) w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Pismem z dnia 3 lutego 1921 r. № 68125 wyraziło Ministerstwo Skarbu swą zgodę, aby przyznawano funkcjonarjuszom faktycznie poniesione i udowodnione koszta dorożek w czasie podróży w tych miejscowościach. w których taryfy dorożkarskie nie zostały ustanowione, jednakowoż z zastrzeżeniem ścisłego przestrzegania w każdym poszczególnym wypadku koniecz-

mości udowodnienia tych kosztów. Jako dostateczny dowód uważać należy zaświadczenie, wystawione przez magistrat wzgl. zarząd gminy, stwierdzające, że w danej miejscowości niema obowiązującej taryfy dorożkarskiej i że policzony przez funkcjonarjusza wydatek na dorożkę odpowiada miejscowym stosunkom. W tym celu w każdym takim wypadku żądać należy od funkcjonarjusza przedstawienia zaświadczenia miejscowego zarządu gminnego, stwierdzającego powyższe okoliczności.

Zaś wobec wątpliwości, powstałych przy stosowaniu art. 7 powyższego rozporządzenia Rady Ministrów, Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 31 stycznia 1921 r. № 72362 wyjaśniło, że przy obliczaniu wysokości ryczałtu za przesiedlenie odnośnie do funkcjonarjuszów przeniesionych bez awansu, należy brać za podstawę uposażenie danego funkcjonarjusza w nowem miejscu służbowem.

Ryczałt ten należy się wszystkim przesiedlającym się funkcjonarjuszom państwowym ponieważ art. 7 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów nie czyni pod tym względem różnicy pomiędzy przeniesieniem w drodze służbowej, a przeniesieniem na własną prośbę.

Powyższe komunikuję Panom w powołaniu się na okólnik z dnia 27 sierpnia 1920 r. № 194 — z poleceniem zawiadomienia podwładnego personelu i ścisłego stosowania.

Warszawa, dnia 7 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 275

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej, Wojewodów, Kierowników podległych Ministerstwu urzędów i przewodniczących komisji weryfikacyjnej

w przedmiocie

zaliczenia do wysługi czasu służby b. urzędników państwa rosyjskiego.

Wobec powstania wątpliwości jak postępować należy przy przyznawaniu dodatku za wysługę lat przez komisje weryfikacyjne tym b. urzędnikom państwa rosyjskiego, którzy w roku 1915 pozostali w kraju, a nie wyjechali z władzami rosyjskiemi, wyjaśniło Prezydjum Rady Ministrów, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, że urzędnikom tym zaliczać należy z tytułu służby państwowej rosyjskiej czas do 1 sierpnia 1915 r. t. j. do dnia, w którym faktycznie przestali pełnić swoje obowiązki służbowe.

Powyższe komunikuję Panom w powołaniu się na okólniki z dnia 31 sierpnia 1920 r. № 196 i z dnia 20 stycznia 1921 r. № 258 z poleceniem zawiadomienia zainteresowanych i ścisłego zastosowania.

Warszawa, dnia 7 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 276

do pp. Wojewodów w Warszawie, w Łodzi, w Kielcach w Lublinie, w Białymstoku

w przedmiocie

trybu postępowania organów M. R. i D. P. w związku z akcją parcelacyjną Głównego Urzędu Ziemskiego.

W myśl art 4 go Ustawy z d. 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej, Główny Urząd Ziemski zawiadamia Ministerstwo Rolnictwa i D. P. o wykupnie przeznaczonych na parcelację majątków prywatnych, przyczem prawo wyłączenia danego majątku z parcelacji i przeznaczenia go na cele państwowe i społeczne przysługuje M R. i D. P. tylko w ciągu miesiąca od daty nadesłania przez G. U. Z. zawiadomienia.

Praktyka wykazała, że termin ten jest w wielu wypadkach zbyt krótki, aby M. R. i D. P. mogło otrzymać od swych lokalnych przedstawicieli niezbędne dane o przeznaczonych na parcelację majątkach, wobec czego M. R. i P. P. nie jest w stanie zdecydować w tym terminie, czy ten lub inny majątek należy wyłączyć z parcelacji.

Ze względu na doniosłe znaczenie sprawy, oraz w celu uniknięcia zbytecznego pośpiechu przy zbieraniu danych należy, w związku z prowadzoną przez G. U. Z. akcją parcelacyjną, przestrzegać następujących wskazówek:

1) O ile na porządku dziennym posiedzenia Powiatowej Komisji Ziemskiej znajduje się sprawa kwalifikowania majątków na parcelację, winni bezwarunkowo brać w tem posiedzeniu udział referenci rolniczy, niezależnie od obecności Starosty.

2) Obowiązkiem referentów rolniczych jest niezwłoczne zebranie wyczerpujących danych o zakwalifikowanych do rozparcelowania majątkach ze szczególnem uwzględnieniem tych okoliczności, które mogą wpłynąć na decyzję Ministerstwa co do przeznaczenia danego majątku na cele państwowe lub społeczne. Niezależnie od zebrania rzeczowych danych, referenci rolniczy powinni porozumieć się w tym względzie z miejscowemi organami komuna'nemi, samorządowemi, oświatowemi i społecznemi, oraz z instytucjami rolniczemi. Opinje tych organów i instytucyj powinny być w każdym wypadku skrupulatnie i bezstronnie rozważone.

3) Spisy majątków, zakwalifikowanych przez Powiatową Komisję Ziemską do rozparcelowania, winny Starostwa w jak najkrótszym czasie przesłać do Departamentów Rolnictwa i Weterynarji w Urzędach Wojewódzkich wraz z rzeczowemi uwagami referenta rolniczego co do każdego majątku, oraz ze szczegółowym i jak najbardziej umotywowanym wykazem projektowanych wyłączeń na cele państwowe i społeczne.

4) Departamenty Rolnictwa i Weterynarji w Urzędach Wojewódzkich poddadzą niezwłocznie gruntownej rozwadze wnioski referentów rolniczych w sprawie wyłączeń całych majątków lub ich części na cele państwowe i społeczne. Zważywszy, że majątki, wyłączone z parcelacji, będą wykupywane przez M. R. i D. P. w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, należy przy projektowaniu wyłączeń zachować daleko idące umiarkowanie i w projektach swych uwzględniać tylko te wyłączenia, których wymaga istotnie interes Państwa. Sporządzone w ten sposób wykazy projektowanych wyłączeń Województwa winny niezwłocznie przysyłać do M. R. i D. P.

Wskazowki powyższe zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości podwładnych organów z poleceniem ich ścisłego przestrzegania oraz ze szczególnem uwzględnieniem szybkości akcji wobec krótkiego terminu, przewidzianego dla niej art. 4 powołanej Ustawy.

Warszawa, dnia 10 marca 1921 r.

Minister:
J. Raczyński.

OKÓLNIK № 277

do pp. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego oraz pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów Prezydjalnego, Służbowego i Rachuby i Kierowników podległych mi urzędów

w przedmiocie

uzupełnienia okólnika № 246 z dn. 15 grudnia 1920 roku, w predmiocie nominacyj urzędników z etatu Ministerstwa Rolnictwa w starostwach i urzędach wojewódzkich (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 14 z r. 1920).

W uzupełnieniu mego okólnika № 246 z dn. 15 grudnia 1920 roku przypominam pp. Wojewodom, iż w myśl okólnika № 107 z dn. 20 maja 1920 r. do wniosków w przedmiocie nominacyj urzędników VII stopnia służb. i wyższych z etatu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w starostwach i urzędach wojewódzkich, przedkładanych Ministrowi, dołączone być winny opinje Naczelników Departamentu Rolnictwa i Weterynarji o przedstawionych kandydatach.

Warszawa, dn. 9 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 278

do pp. Wojewodów: Warszawskiego, Łódzkiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Białostockiego, Nowogródzkiego, Poleskiego i Wołyńskiego, Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Urzędów

w przedmiocie

podwyższenia mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyźnianego od dnia 1 marca 1921 r.

Wskutek uchwały Rady Ministrów z dnia 23 lutego i 2 marca 1921 r. mnożnik dla obliczenia dodatku drożyźnianego podwyższony zostaje począwszy od dnia 1 marca 1921 r. dla wszystkich funkcionarjuszów państwowych w I-ej klasie miejscowości z 400 na 525, w II-ej klasie z 360 na 472,5, w III-ej klasie z 320 na 420, w IV-ej klasie z 280 na 367,5 a wreszcie w V-ej klasie z 240 na 315.

Odnośne rozporządzenie Rady Ministrów ukaże się w najbliższym numerze Dziennika Ustaw.

Wobec tego, powołując się na okólnik Ministerstwa Skarbu w tej sprawie z dnia 3 marca 1921 r. № 4252/D.B., polecam Panom bezzwłoczne zarządzenie wypłaty uzupełnienia dodatku drożyźnianego za miesiąc marzec 1921 r. w stosunku do podwyższonej stopy mnożnika.

W sprawie uzupełnienia djet obowiązuje aż do dalszego zarządzenia. Rozporządzenie Rady Ministrów (z dnia 20/XII. 1920 r. Dz. Ust. Rz. P. № 5 poz. 26).

Warszawa, dn. 10 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 279

do pp. Wojewodów i Starostów

w przedmiocie

współdziałania z władzami wojskowemi w organizowaniu pogadanek i odczytów z zakresu hodowli i rolnictwa.

Ministerstwo Spraw Wojskowych ma zamiar urządzać dla żołnierzy szereg pogadanek fachowych z zakresu hodowli i rolnictwa.

W tym celu D-two garnizonów, względnie jego referenci oświatowi mogą się zwrócić do Panów o pomoc i współdziałanie w organizowaniu podobnych pogadanek i odczytów. Ministerstwo Rolnictwa, pragnąc sprawę oświaty rolniczej jak najszerzej popierać, uważa współudział Panów w tej pracy za bardzo pożądany.

O ile przeto miejscowe władze wojskowe zwrócą się do Panów, zechcą Panowie w miarę możności pomoc okazać, czy to radą przy zorganizowaniu, czy też wygłoszeniem prelekcji lub pogadanki.

Jeśli władze wojskowe nie będą miały gotowych tematów można im proponować następujące pogadanki, które się wysuwają na czoło zagadnień rolniczych i hodowlanych:

A. Z rolnictwa:

1) Co to jest rola i jak ją uprawiać należy?
2) Jak i czem żywią się rośliny gospodarcze?
3) Jak powinno się nawozić rolę?
4) O ziarnie siewnem.
5) Jak należy uprawiać ważniejsze rośliny gospodarcze, żyto, owies, kartofle i t. p.
6) O pielęgnowaniu zasiewów i walce z chwastami.
7) O chorobach i szkodnikach roślin uprawnych.
8) O pielęgnowaniu sadów i uprawie warzyw.
9) Jak ulepszać łąki i pastwiska?
10) O pielęgnowaniu pszczół.

B. Z hodowli:

1) Jak powinno się żywić inwentarz?
2) Jak wyhodować krowę mleczną?
3) Jak się dochować dobrego konia?
4) O wychowie świń.
5) O wychowie owiec.
6) O pomocy w nagłych wypadkach zasłabnięcia zwierząt.

Tematy wymienione mogą być traktowane jako osobne pogadanki, bądź też mogą stanowić cykl pogadanek, rozłożonych na kilka tygodni. Dłuższych pogadanek niż 2 — 3 godzinnych nie należałoby urządzać, a to ze względu na łatwość zmęczenia słuchaczy, nieprzyzwyczajonych do pracy umysłowej. Zaś w ciągu tygodnia 2 — 3 krotne zebrania łatwoby się dały urządzać, zważywszy na wolny od zajęć czas poobiedni.

W myśl porozumienia Ministerstwa Rolnictwa i D. P. z Ministerstwem Spraw Wojskowych mogą Panowie zwracać się do miejscowych władz wojskowych o udzielenie pomocy naukowych, potrzebnych do demonstracji i ilustrowania pogadanek.

Jednocześnie Ministerstwo Rolnictwa i D. P. prosi Panów o sprawozdania o urządzanych odczytach i pogadankach, wymieniając datę pogadanki, tytuł, nazwisko prelegenta i frekwencję słuchaczy-żołnierzy.

Warszawa, dnia 14 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

OKÓLNIK № 280

do pp. Dyrektorów Departamentów oraz Naczelników Wydziałów w przedmiocie korespondencji w sprawach dotyczących Śląska Cieszyńskiego.

Podaję do wiadomości Panów, że wszelką korespondencję w sprawach dotyczących Śląska Cieszyńskiego kierować należy nie do Generalnego Delegata Rządu we Lwowie, jak to dotąd nieraz ma miejsce, lecz do Komisji Rządowej w Cieszynie.

Terytorjum przyznanej Polsce części Śląska Cieszyńskiego stanowi odrębną jednostkę administracyjną i podlega Komisji Rządowej w Cieszynie, niezależnej od Generalnego Delegata Rządu we Lwowie.

Warszawa, dn. 14 marca 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

WYDAWNICTWA
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH.

№ 1. STOSUNKI ROLNICZE KRÓLESTWA KONGRESOWEGO. Praca zbiorowa, opracowana pod ogólnym kierunkiem Podsekretarza Stanu, Stanisława Janickiego, redagowana przez d-ra Stefana Rosińskiego i Feliksa Ubysza. Stronic XLIII + 641. (Wyczerpane).

№ 2. Prof. Zdzisław Ludkiewicz. POLITYKA AGRARNA. Str. XII + 371. (Wyczerpane).

№ 3. Prof. I. Mikułowski-Pomorski. REFORMA AGRARNA W ROSJI w r. 1917. Str. 51. Cena Mk. 35.—

№ 4. Inż. K. Łubkowski. WYRÓB TORFU LANEGO SPOSOBEM DUŃSKIM. Z 9 ilustracjami. Str. 76. Cena Mk. 40.—

№ 5. NIEMIECKIE ZAMIERZENIA KOLONIZACYJNE W POLSCE R. 1919. Str. 180. Cena Mk. 90.—

№ 6. Prof. S. Moszczeński. POSZUKIWANIE CENNOŚCI GRUNTÓW I MAJĄTKÓW WIEJSKICH. Str. 350. Cena Mk. 150.—

№ 7. A. Rose. BILANS HANDLOWY ZIEM B. ZABORU PRUSKIEGO. Str. 697. Cena Mk. 300.—

№ 8. Prof. Karol Różycki. PROJEKT PAŃSTWOWEJ ORGANIZACJI HODOWLI BYDŁA. Cena Mk. 65.—

№ 9. D-r Ludwik Garbowski. OCENA NASION U NAS I ZAGRANICĄ. Str. 125. Cena Mk. 65.—

№ 10. INSTRUKCJA DLA STACJI METEOROLOGICZNYCH SIECI POLSKIEJ. Cena Mk. 300.—

№ 11. Prof. Inż. St. Biedrzycki. MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE W MNIEJSZEM GOSPODARSTWIE ROLNEM. Z 104 ilustracjami. Str. 127. Cena Mk. 70.—

№ 12. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ ŻEŃSKIEJ. Str. 68. Cena Mk. 120.—

№ 13. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ MĘSKIEJ. (W druku).

SKŁAD GŁÓWNY W „KSIĘGARNI ROLNICZEJ"
WARSZAWA, UL. NOWY ŚWIAT 35.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 13583

Cena mk. 30.